

Följsamhet till behandlingsriktlinjer vid astma

Elin Dahlén
Apotekare vid Utvecklingsavdelningen, SLL
Doktorand vid Institutionen för Medicin, Solna, KI

Agenda- fokus på registerdata

- Kartläggning av barn med astma i Stockholm
- Astma på VC i Stockholm
- Studie om samstämmighet av rapporterad användning och uthämtade läkemedel på apotek

Elin Dahlén 2014-09-25

Astmaprevalens i Stockholm 2011-2012

Barn 0-17 år	Prevalens
Alla	8,1 %
Pojkar	9,7 %
Flickor	6,4 %

Elin Dahlén 2014-09-25

Behandling i SLL

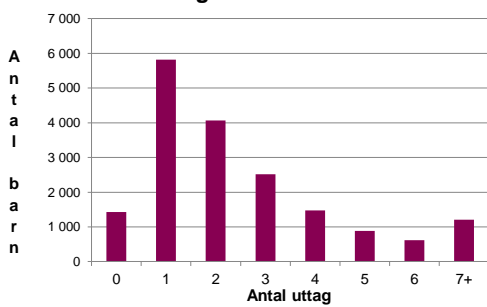
- 90 % av alla barn med astmadiagnos hämtade ut astmaläkemedel på recept under 2011-2012.
- Vanligaste läkemedlet SABA
- Hälften hämtade ut både SABA + ICS
- 1/5 hämtade ut SABA + LTRA (ICS)

Ellen Dahlen

2014-09-25

Antal uttag med SABA 2011-2012

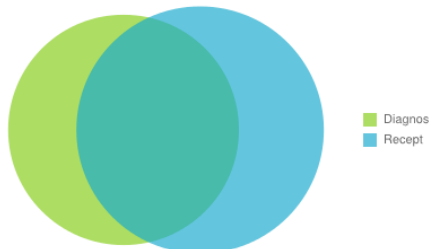

Ellen Dahlen

2014-09-25

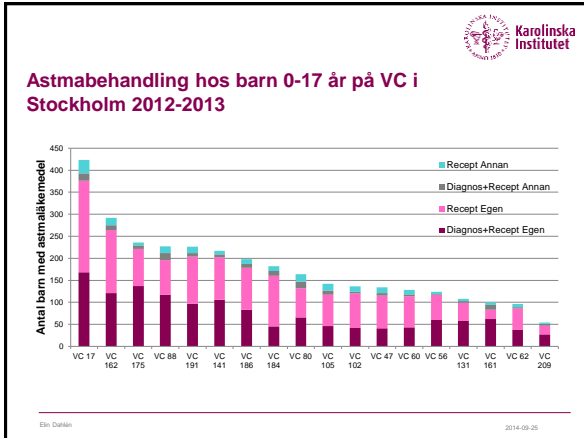
Barn med astmadiagnos och/eller astmaläkemedel

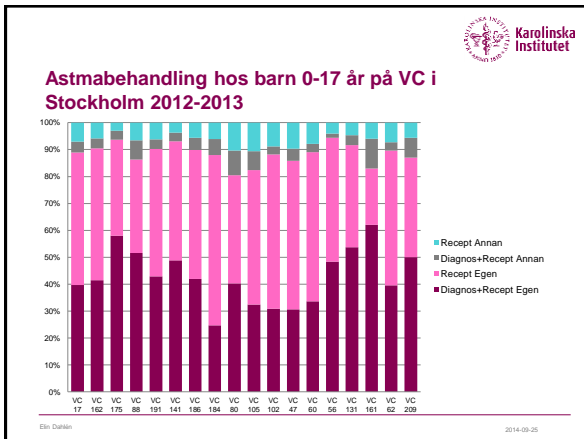

Diagnos	Diagnos + Recept	Recept	Totalt
13 810	24 757	19 598	58 165

Ellen Dahlen

2014-09-25

PHARMACOEPIDEMIOLOGY AND DRUG SAFETY (2014)
Published online in Wiley Online Library (wileyonlinelibrary.com) DOI: 10.1002/pds.3662

ORIGINAL REPORT

Factors associated with concordance between parental-reported use and dispensed asthma drugs in adolescents: findings from the BAMSE birth cohort¹

Elin Dahlén^{1,2*}, Catarina Almqvist^{1,4}, Anna Bergström¹, Björn Wettermark^{1,2} and Inger Kull^{5,7}

Elin Dahlén 2014-09-25

 Karolinska Institutet

Syfte

- Att undersöka hur registerdata över uthämtade läkemedel stämmer överrens med rapporterad användning av astmaläkemedel i en enkät.
- Att identifiera faktorer som påverkar samstämmigheten för ungdomar med astma

Ein Dahlen 2014-09-20

 Karolinska Institutet

Metod- Datakällorna som användes i studien

- Läkemedelsregistret
Med personnummer sedan juli 2005
- BAMSE-studien
12-årsuppföljningen, besvarades 2008

Studiepopulation
3316

↔
Personnummer

Ein Dahlen 2014-09-20

 Karolinska Institutet

Studiedesign

- Tvärsnittsstudie som jämför astmaläkemedel
- Enkäten: frågorna som besvarades avser läkemedelsanvändningen den senaste 12 månaderna
- Läkemedelsregistret: olika tidsfönster för uthämtade läkemedel (3, 6, 12, 18 & 24 månader)
- Läkemedelsgrupper:
 - Något astmaläkemedel
 - kortverkande β 2-agonist, SABA
 - inhalationssteroid, ICS
 - fast kombination av ICS och LABA, fixed comb
 - Leukotrienreceptorantagonist, LTRAs
 - långverkande β 2-agonist, LABA

Ein Dahlen 2014-09-20

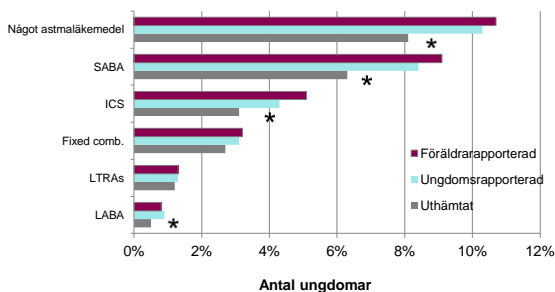
Föräldrarapporterad astmaprevalens

- Astmaprevalens, 10,4% (n=346)
- Astma: Minst 2 av 3 kriterier uppfyllda:
 - en pipepisod de senaste 12 månaderna
 - Astmadiagnos av doktor sen födseln
 - astmaläkemedel, vid behov eller regelbundet de senaste 12 månaderna
- Prevalens av svår astma, 1,2% (n=38)
- Svår astma:
 - Minst 12 pipepisoder de senaste 12 månaderna & astmadiagnos av doktor sen födseln

Ellen Dahlén 2014-09-25

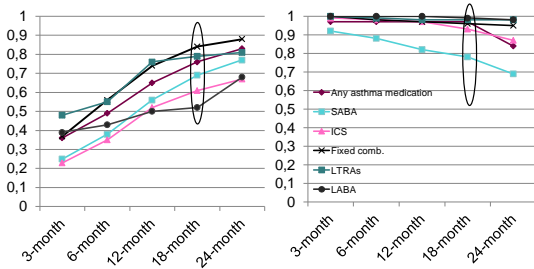
Samstämmighet mellan uthämtade och rapporterade läkemedel vid 12 år (n=3316)

Ellen Dahlén 2014-09-25

Sensitivitet (vänster) och specificitet (höger) vid de olika tidsfönstren

Ellen Dahlén 2014-09-25

Astmadiagnos och astmaläkemedel

- 90% av ungdomarna med astma har föräldrarapporterad användning enligt enkäten
- 1/3 av alla ungdomar med rapporterad användning av ICS hämtade inte ut ICS de senaste 18 månaderna
- 30% av ungdomarna med astma har *inte* hämtat ut något läkemedel mot astma de senaste 18 månaderna.

Elin Dahlén

2014-09-25

Faktorer som påverkar samstämmigheten med ett 18 månaders tidsfönster bland ungdomar med astma (n=346)

Förklaringsfaktorer	n	OR-öjusterat (95% CI)	OR-justerat* (95% CI)
Pojkar	206	1.91 (1.20-3.04)	1.16 (0.58-2.32)
Födelseår 1995 (ref 1994)	136	0.82 (0.48-1.42)	0.55 (0.24-1.26)
Födelseår 1996 (ref 1994)	91	0.71 (0.39-1.29)	0.73 (0.29-1.82)
Ärftlighet allergisjukdom	162	0.66 (0.41-1.04)	1.05 (0.53-2.07)
Högutbildad	174	1.45 (0.92-2.30)	1.16 (0.58-2.32)
Mamma < 25 år	35	0.42 (0.21-0.85)	0.11 (0.01-1.60)
Bor i mer än ett hem	93	0.52 (0.32-0.87)	0.47 (0.22-1.01)
Syskon som använder astmaläkemedel	39	0.95 (0.45-2.00)	1.10 (0.49-2.47)
Svår astma	38	2.53 (1.02-6.24)	4.42 (1.16-16.78)

* Justerat för pojkar, födelseår, ärftlighet, högutbildad, mamma <25 år, bor i mer än ett hem, syskon som använder astmaläkemedel, svår astma.

Elin Dahlén

2014-09-25

Slutsatser

- 18 månader är att föredra när data över uthämtade läkemedel från svenska apotek används för att studera användningen av astmaläkemedel
- Många ungdomar med rapporterad användning har inte hämtat ut något astmaläkemedel under studieperioden
- Samstämmigheten mellan föräldrarapporterad användning och uthämtade läkemedel stämde bäst överrens för ungdomar med svår astma

Elin Dahlén

2014-09-25

Tack för uppmärksamheten!

Karolinska
Institutet

Stockholms läns
landsting
Stockholm County Council

Ellen Daner 2014-09-20
